

EÖTVÖS KÁROLY
I N T É Z E T

Székely László
az alapvető jogok biztosa részére

Tisztelt Székely László Úr!

A strasbourgi székhelyű Európai Emberi Jogi Bíróság az Eötvös Károly Intézet korábbi igazgatója, Szabó Máté, és az intézet egykori munkatársa, Vissy Beatrix által indított Szabó and Vissy v Hungary ügyben 2016. január 12-én kihirdetett ítéletében megállapította, hogy a miniszteri engedély alapján végzett titkos megfigyelés magyarországi szabályozása az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 8. cikkében biztosított magán- és családi élet tiszteletben tartásához való jog sérelmét eredményezi. A Bíróság ezt a Terrorelhárítási Központ jogosítványaival kapcsolatban, két olyan magyar állampolgár panasza alapján állapította meg, akik nem tudták – nem is kívánták – igazolni tényleges megfigyelésüket, a jogsérelem megállapításához potenciális megfigyelésük is elegendő volt, a jogsérelem a szabályozásból következett. Az ítéletben a jogsértés megállapításához vezető érvek pedig nemcsak a Terrorelhárítási Központ, hanem a nemzetbiztonsági szolgálatok hasonló hatásköreire is érvényesek. A jogsértés megállapításához az vezetett, hogy a miniszter engedélye alapján végezhető titkos megfigyelés felett nem érvényesül sem előzetes, sem utólagos bírósági kontrollmechanizmus.

Korábban ugyanerről a szabályozásról az Alkotmánybíróság a 32/2013. (XI. 22.) AB határozatában azt állapította meg, hogy nem ellentétes az Alaptörvénnyel. Ebből és a január 12-én kihirdetett ítéletből pedig együttesen az következik, hogy a magyar jogrendszer – ideértve nemcsak a titkos megfigyelést szabályozó törvényeket, hanem az Alkotmánybíróság által értelmezett Alaptörvényt is – nem biztosítja az emberi jogvédelem európai minimumkövetelményeit, ellentétes a magyar állam által vállalt nemzetközi kötelezettségekkel.

Mindezek alapján 2016. február 8-án kelt levelemben Trócsányi László igazságügyi minisztertől kértem tájékoztatást arra nézve, hogy a magyar kormány milyen lépéseket tervez a minimumkövetelmények, a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek teljesítése érdekében. A miniszter, felhőborító módon levelemre még csak nem is válaszolt, ezért nincs tudomásom olyan tervezett jogalkotási lépésről, mely a kérdés rendezésére irányulna.

Az alapvető jogok biztosának az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 32. § (2) bekezdése értelmében módja van indítványt benyújtani az ítélettel érintett jogszabályok nemzetközi szerződésbe ütközésének alkotmánybírósági vizsgálata iránt. Az alapvető jogok biztosa felelősséget visel az alapvető jogok magyarországi

helyzetének alakulásáért és köteles e jogok érvényesülését és védelmét minden rendelkezésére álló eszközzel elősegíteni – ez a felelősség szükség esetén kiterjed az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére is. Mindezek alapján kérem, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény és a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény vonatkozó rendelkezéseinek alkotmánybírósági felülvizsgálata iránt.

Válaszát előre is köszönöm.

Üdvözlettel:

Majtényi László
Az Eötvös Károly Intézet elnöke

Budapest, 2016. március 23.